## สรุปเนื้อหากาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

**ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....**

**คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถาม จากเรื่องโดยเลือกตอบ ถูก หน้าข้อที่ถูก หรือ ผิด หน้าข้อที่ผิด**

.....๑. กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นผลงานของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์

.....๒. เจ้าฟ้ากุ้ง ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นเมื่อตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโดยชลมารคไปนมัสการพระพุทธบาท จ.สระบุรี

.....๓. คำว่าธารทองแดง เป็นชื่อลำน้ำที่เขาพระพุทธบาท บริเวณนี้เป็นที่ตั้งพระตำหนักธารเกษม ตั้งแต่สมัยพระเจ้าอู่ทอง

.....๔.. ลักษณะคำประพันธ์ แต่งด้วยกาพย์ยานี ๑๑ หนึ่งบท สลับกับโคลงสี่สุภาพหนึ่งบท

.....๕.. ลักษณะฉันทลักษณ์ ของกาพย์ยานี ๑๑ วรรคหน้า มี ๖ คำ วรรคหลังมี ๕ คำ รวมเป็น ๑๑ คำ

.....๖. จุดประสงค์ในการแต่งกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เพื่อ ชมสัตว์ป่าที่อยู่ตามข้างทาง

LIVEWORKSHEETS

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นบทประพันธ์ของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐ์สุริยวงศ์ หรือเจ้าฟ้ากุ้ง ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเมื่อครั้นตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโดยชลมารคไปมนัสการพระพุทธบาท จ.สระบุรี ทั้งนี้คำว่าธารทองแดงเป็นชื่อลำน้ำที่เขาพระพุทธบาท ที่อยู่ในบริ เวณพระพุทธบาท อันเป็นที่รื่นรมย์ด้วยธรรมชาติ มีสัตว์ต่าง ๆ และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ อยู่มากมาย

นอกจากนี้ ที่แห่งนี้เป็นบริเวณที่ตั้งพระตำหนักธารเกษม ที่มีมาตั้งแต่รัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ในหนังสือปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทยของ "นายตารา ณ เมืองใต้" ซึ่งเรียบเรียงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ เรียกชื่อวรรณคดีเรื่องนี้ว่า "กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง" ตามลักษณะคำประพันธ์และเนื้อเรื่อง

ต่อมาเมื่อกรมศิลปากรอนุญาตให้นำเรื่องนี้ไปพิมพ์รวมกับพระนิพนธ์เรื่องอื่นของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร เพื่อเผยแพร่ในงานพระราชทานเพลิงศพพระยาเลขวณิชธรรมวิทกษ์ (เยี่ยม เลขะวณิช) ใน พ.ศ. ๒๕๐๕ ก็ได้เขียนคำนำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้เรียกชื่อว่า นิราศ โดยเทียบกับชื่อพระนิพนธ์อีกเรื่องหนึ่งที่แต่งคู่กันคือ กาพย์ห่อโคลงนิราศธารโศก ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเรื่องนี้มีชื่อว่ากาพย์ห่อโคลงนิราศธารทองแดง และเข้าใจเช่นนี้มาจนกระทังปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์จะใช้ชื่อเดิมว่า กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

ลักษณะคำประพันธ์ กาพย์ห่อโคลง

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ห่อโคลง มีลักษณะทางฉันทลักษณ์ดังนี้ ขึ้นต้นด้วยกาพย์ยานี ๑ บท แล้วตามด้วยโคลงสี่สุภาพ ๑ บท ใจความเหมือนกัน กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง นั้นมีกาพย์ยานีและโคลงสี่สุภาพรวม ๑๐๘ คู่ และโคลงปิดท้ายมี ๒ บท

จุดประสงค์ในการแต่ง เป็นบทชมธรรมชาติ เพื่อความเพลิดเพลินในการเดินทาง

LIVEWORKSHEETS